

สรุปผลการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑
ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)
วันพฤหัสบดีที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๓๔ นาฬิกา
ณ ห้องประชุมใหญ่วุฒิสภา อาคารรัฐสภา

ข้อหารือของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร ขึ้นบัลลังก์ ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม ประธานของที่ประชุมได้อนุญาตให้สมาชิกฯ ปรีกษาหารือปัญหาที่เกี่ยวกับความเดือดร้อนของประชาชนหรือปัญหาอื่นใด ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๔ โดยสมาชิกฯ ได้ปรีกษาหารือในประเด็นการก่อสร้างและปรับปรุงถนนในพื้นที่ การนำเข้าขยะรีไซเคิล การออกโฉนดที่ดิน ปัญหาธุรกิจท่องเที่ยว ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (Coronavirus) เรื่องเขื่อนป้องกันตลิ่ง ไฟฟ้าส่องสว่าง เครื่องสูบน้ำ การสร้างสนามบินแห่งที่ ๒ ของเกาะสมุย การให้ค่าตอบแทน อพปร. สวัสดิการของกำนันผู้ใหญ่บ้าน ปัญหาพีชผลการเกษตรราคาตกต่ำ อาทิต หอมแดง กระจ่าง พริกสด เรื่องถังดับเพลิง เรื่องสะพาน สะพานลอย และสัญญาณไฟจราจร เรื่องประตุน้ำ การขึ้นทะเบียนจีเอพี (GAP) ให้กับเกษตรกร ปัญหาแพลตฟอร์ม การสร้างดิจิทัลแพลตฟอร์ม (Digital Platform) เรื่องการทำ EIA โครงการก่อสร้างคอนโดมิเนียม เรื่องสำนักงานหน่วยควบคุมโรคติดต่อ การแก้ปัญหาภัยแล้ง เรื่องอ่างเก็บน้ำ เรื่องการจ่ายค่าเวนคืนที่ดินโครงการแก้มลิง การขยายเขตน้ำประปา เรื่องการหักค่าใช้จ่ายเงินได้พึงประเมิน เรื่องกลิ่นและสุขอนามัยของสะพานปลา เรื่องการพัฒนาลุ่มน้ำ เรื่องสินค้าปลอดภาษีอากร เป็นต้น

เมื่อครบองค์ประชุมแล้ว ประธานของที่ประชุมได้เปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ สรุปผลการประชุมได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ กระทั่งถาม	(ไม่มี)
ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	(ไม่มี)
ระเบียบวาระที่ ๓ รับรองรายงานการประชุม	(ไม่มี)
ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	(ไม่มี)

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา

ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อศึกษาแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดการรัฐประหารขึ้นอีกในอนาคต ซึ่ง นายปิยบุตร แสงกนกกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคอนาคตใหม่ กับคณะ เป็นผู้เสนอ (ในระเบียบวาระที่ ๕.๒)

นายปิยบุตร แสงกนกกุล ผู้เสนอญัตติได้แถลงเหตุผล สรุปได้ว่า ในปัจจุบันรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ใช้บังคับแล้ว และมีการดำเนินกระบวนการตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร การลงมติแต่งตั้งนายกรัฐมนตรี รวมถึงการตั้งคณะรัฐมนตรีในอนาคต แต่ระบบตามรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน ยังคงมีความเปราะบาง เพราะรัฐธรรมนูญไม่ได้มีมาตรการใด ๆ ในการป้องกันไม่ให้เกิดการรัฐประหารขึ้นอีกในอนาคต โดยเฉพาะมาตรการจำกัดอำนาจของกองทัพ ซึ่งเป็นองค์กรที่สำคัญที่สุดในการลงมือทำรัฐประหารระบอบรัฐสภาที่ดำรงอยู่จึงอาจถูกล้มล้างได้ทุกเมื่อ หากมีการใช้อำนาจไปในทางที่ขัดหรือแย้งกับความต้องการของกองทัพ จึงขอเสนอญัตติเพื่อให้สภาพิจารณาและมีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญเพื่อศึกษาแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดการรัฐประหารขึ้นอีกในอนาคต ประเทศไทยมีการรัฐประหาร ๑๓ ครั้ง ซึ่งเป็นการรัฐประหาร (Coup d'etat) ยึดอำนาจการปกครองโดยวิธีการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างฉับพลันโดยกองทัพ ๑๒ ครั้ง ซึ่งคณะรัฐประหารมีข้ออ้างหรือเหตุผลคือ รัฐบาลมีพฤติกรรมหมิ่นพระบรมเดชานุภาพ มีกลุ่มบุคคลพยายามบ่อนทำลายสถาบันพระมหากษัตริย์ ภัยคอมมิวนิสต์กำลังคุกคามประเทศ และเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันของรัฐบาลในเวลานั้น เมื่อยึดอำนาจได้แล้ว จะประกาศยกเลิกรัฐธรรมนูญ ออกรัฐธรรมนูญชั่วคราวที่ให้อำนาจคณะรัฐประหารสืบทอดอำนาจ จากนั้นจัดทำรัฐธรรมนูญถาวร วนเวียนเป็นวงจรอุบาทว์ (Vicious circle) ของประเทศไทย คือ มีวิกฤต ทหารยึดอำนาจ ฉีกรัฐธรรมนูญ ทำรัฐธรรมนูญชั่วคราว ทำรัฐธรรมนูญถาวร เลือกตั้งมีวิกฤต รัฐประหาร วนเวียนซ้ำ ทั้งที่รัฐประหารเป็นการกระทำผิดกฎหมาย รัฐประหารเป็นอุปสรรคขัดขวางพัฒนาการของประชาธิปไตย รัฐประหารส่งผลร้ายในระยะยาวคือ การสถาปนาระบบที่ให้ทหารเข้ามามีส่วนทางการเมือง คณะนายทหารเข้ามาครองอำนาจและทุจริตคอร์รัปชัน มีผลประโยชน์ ส่งผลให้นักศึกษาเยาวชนต้องออกมาต่อสู้ทางการเมือง จากการศึกษากฎหมายและประสบการณ์ของต่างประเทศ พบแนวทางการป้องกันรัฐประหารในหลายวิธี คือ การปฏิรูปกองทัพให้สอดคล้องกับประชาธิปไตย รัฐบาลพลเรือนอยู่เหนือทหาร มาตรการในทางรัฐธรรมนูญและมาตรการทางกฎหมาย ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๑๓ ความผิดฐานบกพร่องในราชอาณาจักร ควรแก้ไขให้ประชาชนเป็นผู้เสียหายในคดีกบฏ ให้ฟ้องศาลได้ รัฐธรรมนูญควรเขียนห้ามองค์การตุลาการยอมรับการรัฐประหารเป็นรัฐอธิปไตย ควรรับรองสิทธิและหน้าที่ของปวงชนชาวไทยในการต่อต้านรัฐประหาร การดำเนินคดีกับผู้ก่อการรัฐประหารในศาลและลงโทษ การกำหนดให้เป็นความผิดอาญาระหว่างประเทศ กรณีใช้อำนาจเผด็จการปราบปรามเช่นฆ่าประชาชน ประการสำคัญที่สุดคือ การสร้างความคิด ความเชื่อ จิตสำนึกแบบใหม่ให้กับประชาชนคนไทย นักการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และข้าราชการ พร้อมใจกันต่อต้านการรัฐประหาร

ภายหลังการอภิปรายสมาชิกฯ ฝ่ายที่สนับสนุนญัตติได้อ้างเหตุผล ประวัติศาสตร์และบริบททางการเมืองของประเทศไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การแย่งชิงอำนาจ ข้ออ้างว่ารัฐบาลโกง นักการเมืองทุจริต เรื่องการยึดอำนาจสำเร็จเป็นรัฐอธิปไตย แต่การยึดอำนาจไม่สำเร็จเป็นกบฏ คณะรัฐประหารจะออกกฎหมายนิรโทษกรรมให้ตนเอง คณะผู้ทำรัฐประหารได้อำนาจ ได้ประโยชน์ พวกพ้องและนายทุนได้รับผลประโยชน์ แต่ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้ประโยชน์จากการรัฐประหาร ในต่างประเทศ ประชาชนไม่ยอมรับการรัฐประหาร ทหารมีหน้าที่ป้องกันประเทศและสร้างความมั่นคง ไม่ใช่ยึดอำนาจ การรัฐประหารและสาเหตุ การใช้อำนาจเผด็จการและการสืบทอดอำนาจ การรัฐประหาร หมายถึง การใช้กำลังเปลี่ยนแปลงคณะรัฐบาลโดยฉับพลันโดยวิธีการที่ไม่ชอบธรรมด้วยกฎหมายและรัฐธรรมนูญ ทุกครั้งที่มีการรัฐประหารจะมีการนิรโทษกรรมให้ตนเอง

ให้การกระทำใด ๆ ของคณะรัฐประหารไม่มีความผิด เหตุการณ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรัฐประหาร คณะรัฐประหารจะแย่งชิงหรือยึดอำนาจการปกครองจากรัฐบาล ทำลายความเป็นอิสระของสื่อ ควบคุมสื่อ รวมถึงโซเชียลมีเดีย (Social Media) ปล่อยข่าวจากฝ่ายที่ยึดอำนาจ เพื่อควบคุมการสื่อสารของประชาชน แก้ไขรัฐธรรมนูญให้อำนาจตกอยู่ในเครือข่ายของตนเอง และให้สัญญาว่าจะแก้ไขกฎหมาย การรัฐประหารเป็นการปล้นอำนาจอธิปไตยของประชาชน เมื่อยึดอำนาจได้แล้วก็จะสร้างความชอบธรรม โจมตีรัฐสภา กล่าวหา นักการเมืองว่าไม่ดี ประเทศไทยมีการรัฐประหารทั้งสิ้น ๑๓ ครั้ง เหตุการณ์รัฐประหารที่เกิดขึ้นในอดีต เช่น การรัฐประหารเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ การรัฐประหารเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๗ การยึดอำนาจโดย คสช. การปิดสถานที่ราชการ การชัตดาวน์กรุงเทพฯ ทหารปล่อยให้บ้านเมืองเกิดความวุ่นวาย ฯลฯ วงจรอุบาทว์ (Vicious circle) ของการรัฐประหาร การสืบทอดอำนาจ ปัญหาการสร้างความปลอดภัยให้กับการรัฐประหาร การสร้างเงื่อนไขให้เกิดการรัฐประหาร การพยายามรักษาอำนาจและช่วงชิงอำนาจทางการเมือง การขยายบทบาทของกองทัพเข้ามามีอิทธิพลทางการเมือง เรื่องอำนาจของประชาชน การรัฐประหารมีความร้ายแรงเป็นการยึดอำนาจไปจากประชาชน ประเด็นประชาธิปไตยที่ไม่สมบูรณ์ การเลือกตั้งที่ไม่สุจริตยุติธรรม นักการเมืองทุจริต มีกลุ่มที่ได้ประโยชน์และกลุ่มที่เสียประโยชน์จากการรัฐประหาร การเมืองทั้งในสภาและนอกสภาต้องการเอาทุนคืนและอยู่ให้นานที่สุด แต่ขาดความสงบเรียบร้อยจึงเปิดโอกาสสร้างความชอบธรรมให้กลุ่มที่จะเข้ามายึดอำนาจ โครงสร้างของรัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๐ มีการสืบทอดอำนาจ แต่งตั้งสมาชิกวุฒิสภา ให้มีสิทธิเลือก นายกรัฐมนตรีได้ ผู้นำกองทัพที่แสวงหาอำนาจโดยมิชอบและไม่โปร่งใสวางแผนทำรัฐประหาร เอื้อประโยชน์ให้กับกลุ่มธุรกิจ มีการออกกฎหมายหรือคำสั่งต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของคณะรัฐประหารและพวกพ้อง เช่น พ.ร.บ. จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม ให้อำนาจในการบริหารกองทัพและงบประมาณอยู่ที่สภากลาโหม พ.ร.บ. การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ให้ทหารเข้าไปแทรกแซงกิจการของพลเรือน กฎอัยการศึก ปี ๒๕๕๗ เป็นการเพิ่มอำนาจให้กับกองทัพ การตั้งพรรคการเมืองเพื่อเป็นฐานในการสืบทอดอำนาจ การรัฐประหารเป็นการแย่งชิงเพื่อให้ตนเองมีอำนาจ คณะหรือกลุ่มที่ทำรัฐประหารได้อำนาจและได้ประโยชน์ แรงจูงใจคือทำแล้วไม่มีความผิด ออกกฎหมายนิรโทษกรรมตนเองได้ ข้ออ้างในการทำรัฐประหารไม่สมเหตุผล เช่น อ้างความขัดแย้ง ความมั่นคง อ้างว่านักการเมืองไม่ดี เป็นการสร้างความชอบธรรมให้ตนเองมีอำนาจโดยบิดเบือนข้อเท็จจริงซึ่งเป็นตรรกะวิบัติ ส่วนทหารคือผู้เสียสละ ทำเพื่อชาติ เมื่อมีความพยายามดำเนินคดีกับคณะรัฐประหารองค์กรตุลาการหรือศาลก็จะรับรองว่าเป็นรัฐธรรมาธิปไตย **ผลเสียหรือผลกระทบจากการรัฐประหาร** ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ การรัฐประหารสร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจ การลงทุน ทำให้ขีดความสามารถทางการค้า และการแข่งขันของประเทศลดลง ทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยตกต่ำและถดถอย ประชาชนมีปัญหาปากท้อง ต่างประเทศไม่ยอมรับการรัฐประหาร รัฐบาลเผด็จการไม่เป็นที่ยอมรับในเวทีโลก ไม่มีศักยภาพในการเจรจาต่อรอง การรัฐประหารทำให้การทุจริตคอร์รัปชันเพิ่มสูงขึ้นเนื่องจากไม่มีกลไกที่จะตรวจสอบกองทัพหรือคณะรัฐประหาร การรัฐประหารส่งผลเสียหายต่อการพัฒนาประชาธิปไตย มีผลกระทบทางสังคมและการเมือง ส่งผลต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ถูกควบคุมข่าวสาร สร้างความสับสนเกี่ยวกับประชาธิปไตย การรัฐประหารทำลายโครงสร้างสถาบันทางการเมืองของไทย การรัฐประหารเป้าหมายคือเสถียรภาพทางการเมือง การรักษาอำนาจ ไม่ใช่การสร้างความสำเร็จหรือการพัฒนาเศรษฐกิจ การใช้อำนาจเผด็จการไม่สามารถทำให้ประเทศไปสู่ความเจริญได้ การรัฐประหารไม่เป็นที่ยอมรับ อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน กองทัพต้องหยุดใช้ปฏิบัติการ

ทางทหารเข้ามาแก้ปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง กองทัพต้องหยุดขยายอำนาจ การรัฐประหารสะท้อนบริบทของประเทศไทยว่าอำนาจอธิปไตยไม่ได้เป็นของประชาชนอย่างแท้จริง ผลกระทบจากเหตุการณ์รัฐประหารปี ๒๕๔๙ และปี ๒๕๕๗ โดยคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ทำให้บ้านเมืองปั่นป่วน มีการเดินขบวนปิดสถานที่ราชการ ปิดสนามบิน ชัตดาวน์กรุงเทพ ทำให้เศรษฐกิจถดถอย ประเทศไม่พัฒนา การปฏิรูปประเทศไม่มีความคืบหน้า ไม่มีการสร้างความปรองดอง การทุจริตคอร์รัปชันเพิ่มขึ้น มีการวางกติกาให้ตนเองและพวกพ้องได้สืบทอดอำนาจต่อไป รัฐธรรมนูญปี ๒๕๖๐ เป็นการสืบทอดอำนาจ มีการแต่งตั้ง สว. มีบทเฉพาะกาลให้ สว. เลื่อนนายกรัฐมนตรีได้ เหตุผลที่ไม่ควรมีการรัฐประหาร คือ สร้างความเสียหายต่อประเทศชาติ เศรษฐกิจและสังคม เป็นการฉีกรัฐธรรมนูญอันเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ เป็นการปล้นอำนาจของประชาชน กระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน เป็นการขาดมโนสำนึก เป็นการกระทำที่ไม่สมควร ทำลายหลักการประชาธิปไตย แสดงถึงการลู่แก่อำนาจ อยากรู้ได้อำนาจโดยไม่ชอบธรรม จึงเห็นด้วยกับญัตติที่ขอให้สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาแนวทางป้องกันรัฐประหาร เพื่อศึกษาประเด็นเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สภาพปัญหา สาเหตุของการรัฐประหาร ระบบการเมืองเป็นสาเหตุของปัญหาหรือไม่ บทบาทหน้าที่ของกองทัพ วัฒนธรรมประชาธิปไตยของประเทศไทย ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการรัฐประหาร ข้อเสนอแนะที่จะป้องกันหรือต่อต้านการรัฐประหาร ผลการศึกษาจะใช้เป็นหลักฐานทางวิชาการหรือนำไปใช้อ้างอิงได้ สมาชิกฯ ได้เสนอ **แนวทางการแก้ไขหรือป้องกันการรัฐประหาร** ดังนี้ ๑) การปฏิรูปกองทัพ การสร้างทหารอาชีพ ให้ทหารอุทิศตนเพื่อสร้างความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ เป็นกลางทางการเมือง ให้ทหารมีสวัสดิการที่ดี ให้กองทัพส่งเสริมทหารให้เป็นประชาธิปไตย การปฏิรูปหลักสูตรทหารให้เห็นคุณค่าของรัฐธรรมนูญ ให้เป็นทหารของประชาชน การปฏิรูปความคิด ทศนคติ อุทิศตนว่าทหารจะไม่ทำรัฐประหาร ๒) การส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย ให้การศึกษา ให้อำนาจประชาชน อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทย ต้องสร้างสถาบันการเมืองที่ประชาชนมีส่วนร่วม ส่งเสริมประชาธิปไตยระบบรัฐสภา การสร้างประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง โดยประชาชน เพื่อประชาชน การสร้างจิตสำนึกประชาธิปไตยให้ประชาชนต่อต้านการรัฐประหาร การปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตยให้เยาวชนและประชาชน นักการเมืองต้องไม่ยอมรับการรัฐประหารแม้ว่าตนเองจะได้ประโยชน์ เมื่อมีปัญหา นักการเมืองจะต้องแสวงหาทางออกร่วมกันโดยเข้าสู่กระบวนการเลือกตั้ง ทุกภาคส่วนทั้งการเมืองและทหารต้องเคารพการตัดสินใจของประชาชน ทหารต้องเป็นกลางทางการเมือง สร้างความเข้าใจระหว่างประชาชนกับทหาร อย่าให้มีความแตกแยก นักการเมืองและประชาชนต้องใช้โซเชียลมีเดีย (Social Media) เพื่อตรวจสอบและต่อต้านการรัฐประหาร ควรศึกษาเพื่อสร้างบรรทัดฐานในสังคมว่าการรัฐประหารคือความเลวร้าย ๓) ประเด็นกฎหมาย ต้องแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ บัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญให้ชัดเจนว่าห้ามทำรัฐประหาร ห้ามทหารยุ่งเกี่ยวกับการเมือง ให้ทหารปฏิญาณตนว่าจะไม่ทำการปฏิวัติหรือรัฐประหารการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ควรมีการออกกฎหมายที่กำหนดให้ประชาชนสามารถเคลื่อนไหวในการป้องกันหรือต่อต้านการรัฐประหารได้ ๔) การปฏิรูปศาลหรือองค์กรตุลาการ คำพิพากษาของศาลจะต้องปฏิเสธอำนาจของคณะรัฐประหาร แนวคำพิพากษาของศาลจะต้องไม่รองรับการรัฐประหารและไม่ยอมรับรัฐประหาร ๕) ประเด็นการเมือง นักการเมืองต้องไม่ทุจริตคอร์รัปชัน ต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ไม่สร้างความปั่นป่วนในการประชุมสภาและกรรมการ ไม่ใช่ใช้อำนาจบาตรใหญ่

ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยกับญัตติ ได้อภิปรายประเด็นว่าเมื่อสภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญและได้ผลการศึกษาในเรื่องนี้แล้วจะป้องกันหรือทำให้ไม่มีการรัฐประหารเกิดขึ้นในอนาคตได้จริงหรือ เชื่อว่าการที่สภาตั้งคณะกรรมการวิสามัญฯ ย่อมไม่สามารถป้องกันการรัฐประหารในอนาคตได้ สส. ไม่สนับสนุนไม่เห็นด้วยกับการรัฐประหาร การแก้ไขรัฐธรรมนูญและการออกกฎหมายไม่สามารถป้องกันการรัฐประหารได้ รัฐธรรมนูญฯ ทุกฉบับมีบทบัญญัติที่ป้องกันไม่ให้เกิดรัฐประหารหรือการล้มล้างรัฐธรรมนูญและมีบทลงโทษ แต่ประวัติศาสตร์ของประเทศไทยมีการรัฐประหารทั้งสิ้น ๑๓ ครั้ง ซึ่งให้เห็นว่าการศึกษาเพื่อป้องกันการรัฐประหารไม่สามารถที่จะทำได้จริง เป็นการเสียเวลาเปล่า ในอดีตศาลไทยไม่เคยมีการลงโทษคณะรัฐประหารเนื่องจากผู้ที่ฉีกรัฐธรรมนูญก็จะสถาปนาเป็นองค์รัฏฐาธิปัตย์ แล้วออกกฎหมายนิรโทษกรรมให้ตนเอง รัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ กำหนดสิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ แต่ก็ยังมีการรัฐประหารเกิดขึ้นในปี ๒๕๕๗ การรัฐประหารที่เกิดขึ้นแต่ละครั้งเป็นเรื่องเฉพาะกรณี ประเด็นบรรยากาศทางการเมืองที่จะนำไปสู่การรัฐประหาร เช่น มีการชุมนุมทางการเมืองมีความขัดแย้งแบ่งสีแบ่งฝ่าย มีการสร้างความวุ่นวาย บ้านเมืองไม่สามารถเดินหน้าต่อไปได้ จากนั้นกองทัพจะเข้ามาแทรกแซง เหตุการณ์เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๙ และปี ๒๕๕๗ มีปัญหาในกระบวนการรัฐสภา ถ้านักการเมืองสร้างความเข้มแข็งในระบบรัฐสภาเชื่อว่าการรัฐประหารจะไม่เกิดขึ้นในอนาคต ประเด็นคือ การใช้อำนาจทางการเมืองมีความชอบธรรมและมีธรรมาภิบาลหรือไม่ รัฐบาลหรือรัฐสภาใช้อำนาจที่เกินขอบเขต ทำลายคู่แข่งทางการเมือง เปิดโอกาสให้มีการรัฐประหารหรือไม่ ประเด็นประชาชนถ่ายภาพกับรถถัง มอบดอกไม้ให้ทหาร ทฤษฎีการเมืองการปกครอง ประวัติศาสตร์การเมืองการปกครองของประเทศไทย ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การรัฐประหารเกิดจากรัฐที่ไม่สามารถบริหารจัดการราชการได้ เกิดวิกฤตสร้างความเสียหาย รัฐบาลเน้นผลประโยชน์ ขาดธรรมาภิบาลและการทำเพื่อส่วนรวม ประชาชนมีความแตกแยกรุนแรง บ้านเมืองมาถึงทางตัน มีการใช้อำนาจรัฐแทรกแซงองค์กรอิสระ จึงเกิดมุมมองในการทำให้บ้านเมืองสงบเพื่อลดความแตกแยกของการแบ่งสีแบ่งฝ่าย การรัฐประหารมีผลกระทบต่อสังคมไทยอย่างมาก สภาจะตั้งคณะกรรมการวิสามัญฯ ควรมีข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วนและรอบด้าน ประเด็นวงจรอุบาทว์ของการรัฐประหารมีรัฐบาลประชาธิปไตยที่มาจากทางเลือกตั้ง เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน มีปัญหาความชอบธรรมในการบริหารราชการแผ่นดิน มีการยึดอำนาจ ตั้งรัฐบาลใหม่ สะท้อนปัญหาว่ารัฐบาลมีความชอบธรรมในการบริหารประเทศหรือไม่ รัฐบาลขาดธรรมาภิบาล ไร้ประสิทธิภาพหรือไม่ สภาไม่ชอบธรรมในการออกกฎหมายหรือไม่ รัฐที่ขาดความชอบธรรม (Failed State) เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดวงจรอุบาทว์ นำไปสู่การรัฐประหาร ควรศึกษาค้นคว้าองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้เกิดการรัฐประหาร บริบทและความแตกต่างในอุดมการณ์ทางการเมืองก็มีส่วน เช่น ฝ่ายเสรีประชาธิปไตย ฝ่ายคอมมิวนิสต์ ประเด็นสาเหตุของการรัฐประหาร มีข้ออ้างต่าง ๆ เช่น รัฐบาลที่มาจากทางเลือกตั้งใช้อำนาจเกินขอบเขต ขาดธรรมาภิบาล เข้าไปแทรกแซงองค์กรอิสระ นักการเมืองไม่ดี ประชาชนเรียกร้องนายทหารเข้ามายึดอำนาจ ปัญหาปากท้องของประชาชน ดวงเมือง ฯลฯ คณะรัฐประหารปี ๒๕๔๙ อ้างเหตุผลเรื่องเกิดความแตกแยกในหมู่ประชาชน การจบบ้างสถาบัน แทรกแซงองค์กรอิสระ และมีการทุจริตคอร์รัปชันในรัฐบาล มุมมองของประชาชนที่มีต่อการรัฐประหาร เช่น มองว่านักการเมืองเป็นอภิสิทธิ์ชน มีการทุจริตคอร์รัปชัน เมื่อทหารยึดอำนาจก็จะกล่าวหาว่านักการเมืองเลว การรัฐประหารแบ่งได้เป็น ๒ รูปแบบคือ ๑) ปฏิวัติโดยการใช้อำนาจ และ ๒) ปฏิวัติเงียบ บีบให้นายกรัฐมนตรีลาออกจากตำแหน่ง **แนวทางในการแก้ไขปัญหา** ต้องลดเงื่อนไขที่จะเปิดโอกาสให้มีการรัฐประหาร ขจัดเงื่อนไขทางการเมืองที่จะนำ

ไปสู่การรัฐประหาร การสร้างกระบวนการภาคประชาชน ต้องสร้างความคิดของคนรุ่นใหม่ การใช้สิทธิพิทักษ์รัฐธรรมนูญ ต้องรู้จักวัฒนธรรมของการเมืองไทย ต้องมีการผ่อนสั้นผ่อนยาว การแก้ปัญหาจะต้องมองความเป็นจริงของการเมืองไทยจากสายตาหรือมุมมองของประชาชนด้วย การแก้ไข รัฐบาลจะต้องทำความเข้าใจกับกองทัพ ต้องร่วมมือกันทำงานเพื่อบ้านเมือง ทำให้ทหารยอมรับรัฐบาลพลเรือน ทำให้ทหารสนับสนุนรัฐบาลที่เป็นประชาธิปไตย ต้องรณรงค์ให้ทหาร ประชาชน และศาลปกป้องประชาธิปไตยต่อต้านการยึดอำนาจและการรัฐประหาร จะทำให้ความพยายามรัฐประหารในอนาคตไม่ประสบความสำเร็จ ไม่มีความจำเป็นที่จะตั้งคณะกรรมการวิสามัญศึกษาแนวทางป้องกันรัฐประหาร อาจให้คณะกรรมการวิสามัญศึกษาเรื่องนี้โดยมีรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง และรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ผลัดเปลี่ยนปฏิบัติหน้าที่

จากนั้น รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ได้สั่งเลื่อนการพิจารณาญัตติดังกล่าวไปในการประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๓๓ นาฬิกา

๐๐๐

กลุ่มงานรายงานการประชุม
สำนักรายงานการประชุมและขอเลข